

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Disputationes Chirurgicæ Selectæ

Haller, Albrecht von

Lausannæ, MDCCLV.

VD18 90538889

L. Epistola Medica, Georgii Detharding, Ad. DD. Luc. Schroeckium. De
Methodo Subveniendi Submersis Per Laryngotomiam.

urn:nbn:de:gbv:45:1-16577

L.
E P I S T O L A
M E D I C A,
GEORGII DETHARDING,
A D D D.
L U C. S C H R O E C K I U M:
D E
METHODO SUBVENIENDI SUBMERSIS
P E R L A R Y N G O T O M I A M.

Rostochii 8 Maii anno 1714.

H h h 2

V I R

EPISTOLA
MEDICA

GEORGII DETHARDINGII

AD

LUCASCHROECKIUM

DE

METHODO SUBVENIENDI SUBVERSIS

PER LARYNGOTOMIAM

FRANCOFURTI

MDCC

XXXII

VIR ILLUSTRIS AC MAGNIFICE,

FAUTOR ADMODUM COLENDE.

EA cum Amoris sit indoles, ut occultari ad tempus non vero celari diu possit, quin ignis suppressi instar luculentiori flamma tandem compareat; non miraberis, si meus in *Te* Amor, quem nomen *Tuum* *Tuusque* favor à multis retro annis genuit & fovit, cancellis privatis, quod hæcenus factum, includi se ulterius neget, sed responforiarum loco, quas ultimis *Tuis* die decimo quarto Calendarum Martii ad me datis Schedium hoc epistolicum typis impressum mittam, & quam honorificum, quam proficuum, quam jucundissimum mihi commercium istud litterarium sit, ab omnibus conspici contendam. *Principi tibi medico* quippe si placuero honorum crediderim satis mihi accessisse, quantumvis, quæ *Tua* est animi probitas ac magnitudo, *Tu* noveris tenuitati meæ aliquid dare. Opportune certo litteræ tuæ mihi redditæ fuerunt, quando de consultore meditabar, cum quo meditationes meas, de methodo subveniendi submersis per *Laryngotomiam* conferre possem. Ansam talia perpendendi suggestit sectio in cadavere militis præfidiarii ante paucas septimanas publice instituta, qui fugam tentans, dum fossam mœnia cingentem glacie tunc tectam superare voluit, miser submersus est, & hinc Theatro Anatomico cecidit in prædam. Ceu inde nata est occasio plurimis, imprimis his, qui asclepiadæ arti se dicarunt & almam nostram decorant, interiora corporis humani curatius inspiciendi; ita mihi peropportunum accidit, ut convincere omnes potuerim, fallacem imo nullam esse illam opinionem, ac si submersi pereant ex aquis illis, quæ sub lucta vel commoratione in undis tam in pulmones ac vel maxime in ventriculum irrepperint, nec ante restituantur, quam aquæ illæ per subversionem ventriculi fuerint iterum exclusæ. Opinio, quæ diu ex merito suo catalogo pseudodoxiæ epidemiciæ fuisset inferenda, nisi auctoritas virorum non incelebrium scriptis suis illi accedentium deterruisset alios. Nec enim, multæ cæteroquin fidei, *Platerus*, ad mentem meliorem reducere potuit homines, quantumvis candide scripserit, se in submersorum ventriculis, non semel sed multoties vix quicquam aquæ observasse, & abhinc subjunxerit, non emori submersos, quod aquam assatim & nimium bibant, quamvis vulgo illud credatur. Pariter non levis fuit illatio excellent. *D. Wepferi*, quando incisa aspera arteria castoris in fluvium præcipitati & suffocati nullam aquam e pulmonibus exprimere potuit, quod concludat in animalibus in undis suffocatis nihil prorsus liquoris per laryngem intra asperam arteriam admitti. Et quid clarius dici potuit ac quando celeberrimus *Waldschmidius teste observ. 153. Anni VI. Dec. II. Miscell. Med. Phys.* scribit: in submersis ne gut-

H h h 3 tulam

tulam quamdam aquæ in ventriculo aut in thorace reperiri unquam potuisse. Tantum vero abest, ut abhinc quamvis sero, sapuerint etiam doctiores, quin passim in libris medicorum non infimæ laudis observare liceat vestigia antiqui erroris, & vel ex methodo, quæ in salutem submerforum inculcatur, innotescat, aquarum nempe illapsum, si non pulmones, ventriculum tamen adeo replere, ut respirationi locus non sit, ex cuius impedimento tandem mors. Quod si vero naturæ consultis perplacuerit, de mortis genete, quod submersi sustinent, judicare antiquo more, quid mirum si vulgus retineat phrasas suas: *daß die Leute im Wasser ertrinken, daß sie ersaufen!* Et ab aquarum, potarum mole aut excussione larga fata submerforum dimetiantur? Citius quippe Herculi clavam, quam vulgo semel ceptam, & per tot secula hæreditario quasi jure acceptam, sententiam excusseris. Merentur vero eo magis laudem conatus *Beckeri* medici non per *Alsfeldensem* modo tractum, sed per orbem celeberrimi, qui masculæ & condigne huic torrenti se opposuit, & in tractatu: *de submerforum morte sine pota aqua* &c. Dianam istam non modo oppugnavit, sed, quod de doctioribus mihi promitto, adeo conculcavit, ut nemini horum magis arrideat. Vides, *Vir optime*, quos habeam præcessores, & quam jucundum mihi fuerit, in modo memorata Anatome non modo vestigia illorundem premere, sed fidem eorundem roborare, & antiquam de aquarum præsentia in submersis hæresin ἀυόωτης profertere. Videbatur, fateor, cadaveris memorati primus conspectus non parum opinioni vulgari accedere. Abdomen erat prætumidum, umbilicus prominebat, ilia erant distenta, thorax elevatus, de scrobiculo cordis vix vestigium aliquod; nec alii inde contuentium sermones quam hi, *es müsse viel Wasser im Leibe seyn, er müste haben viel eingeschlucket, ehe er versoffen*; aut vanitatem suspitionis hujus, ceu prædixeram, detegebat incisio ventris, dum nulla in hoc aquarum vestigia nec ex ventriculo, quamvis & hic admodum videbatur distentus & sursum prominebat, præter dimidiam circiter mensuram cerevisiæ, quam miles hic paulo ante fata sua hauserat, quicquam effluxit. Facile vero intelligere erat, quinam fuerit protrusi abdominis author, quandoquidem ventriculus detrusus, sibi adjacens colon itidem detruferat & cum hoc adjacentia intestina illis commendaverat: cui demersioni quis negaret hepar depressum pondus addidisse, qui novit & ventriculum & hepar vel ex situ suo diaphragmatis imperio subesse? Quod dum nomino, simul addo hujus horizontalem magis situm (convexitatem quippe suam deposuerat) apparuisse memorabilem & fido indicio, inspirationis momentum in defuncto fuisse ultimum. Venter ergo ab aquis hautis liber. Tanto vero majori lubidine anhelabant spectatores thoracem inspicere firmissime sibi persuadentes, pulmonum interanea aquarum fore plena; *Es sey der Mensch gleichwohl ertruncken, so müsse Wasser im Leibe seyn*. Monui antequam sternum solveretur, æque pulmones aqua fore vacuos, imo magis adhuc ac ventrem; sed pulmones fore distentos admodum & repleri omnem

nem cavitatem thoracis ab illis; quam prognosin meam remotio sterni confirmavit. Omne enim spatium pectoris pulmones occupaverant, ipsi in superficie sua vasculis sanguiferis turgidiusculis elegantissime picti. Vel solus autem contactus, renitens quidem sed citra fluctuationis sensum, quemvis informabat, hanc pulmonum elevationem ab aquis contentis haud esse. Ne quid vero dubii in animis spectantium remaneret, incidi iussi arteriam asperam, ex qua non aqua, quod speraverant, sed spumofus sanguis languide stillabat coloris coccineo intensioris, ex quo pulmonum vesiculæ sensim subsidebant, quæ penitus conciderant, cum altero mane ad demonstrationem me accingerem, teste insimul liquore illo spumoso qui collum inquinaverat. Disperit itaque sententia de aquarum præsentia in submersis mortisque in his habita causa ex animis spectatorum, sed in mente mea subnatæ sunt meditationes, an justum sit submersos, ceu ita fieri assolet, vel habere pro derelictis? Aut curam expectare à vulgo & hujus methodo rotationis? Annon discussio opinionis de aquis educendis novam suggerat indicationem, quomodo illis subvenire possit medicina? Annon de submersis valeat, quod in multis aliis morbis Hippocrates commendat quos pharmaca non juvant, ut ferrum sanet, & chirurgia istis solatio esse debeat? Spernant alii easdem imo rideant, ex quo velint titulo, mens inde anxia & de salute proximi sollicita tam facile non acquiescit, Tuq. patieris *Fautor optime*, in sinum Tuum ut cogitata mea effundam. In opprobrium verti posset mihi si dixerim: Medicos de submersis parum fuisse sollicitos, nisi me & fortean alios methodo medendi in submersis adhibenda sollicitos tot libri, ceu dicuntur, practici, quod de corvis aiunt, illusissent hiantes. Quod si illa auferas, quæ Aëtius L. VIII. c. 49. in gratiam naufragorum attulit, & in hoc absolvuntur, ut submersi capite collocentur pronò, digitorum irritatione sollicitetur vomitus, & abdomen manibus durius contractetur, parum vel nihil juvaminis pro submersis in libris Medicorum exstabit. Sunt equidem, qui interne vomitoria, aquas spirituosas, externe suffumigia & calidum lectum suadent, ast si mens mea me non fallit, hæc aut ad submersos minus quadrant, aut, quod circumstantiæ credere jubent, commendantur in aquam præcipitatis, sed confestim semivivis extractis, quos salvare non adeo difficile. Vulgus provolat ad Euporiston fuetum, imponit submersos cupæ & hujus volutatione illos exercet, magnam, quod aiunt, aquarum copiam ut e corpore proliciant. Non negaverim, leges ipsas Medicis obicem ponere in plurimis submersorum quo minus in revocandis submersis se exercent, quando in aquas præcipitati, & dum extrahuntur vita quasi privati, haud ante sunt deportandi, quam Magistratus illos legaliter conspexerit, *ehe se gesehen worden*, licet interea, quam ille advenerit tempus subveniendi magis magisque dispereat. Nec tamen & hoc diffiteri possum, haberi ex aqua protractos, quando mens cessat, motus abest, respiratio perit, pro demortuis & conelamatis non modo a vulgo; *was solle man an todtte Körper wenden, Todte warden dennoch*

dannoch nicht wieder lebendig: sed perquam multos medicos & ad horum exemplum chirurgos famæ metu nolle quædam in illis tentare & risui adstantium se exponere. Ad *Tuum* vero provoco, *Vir Illustris*, Tribunal, annon Antistitibus Sanitatis, ceu medicos veros salutare decet, competat undique officio suo invigilare, & pro omnibus viribus submersis etiam ultra ultimum halitum subvenire? Annon amor proximi duplici vinculo teneat medicos constrictos, ut, quamvis videantur res angustæ, eo fortius agant, insistant ac quævis pro salute demerforum moliantur? Non dicam turpe, sed mollius loquar, indecorum quivis appellaverit, medicos ac chirurgos hos attingere nolle, tanquam mortis vinculis insolubiliter constrictos, quos tamen indefessa Parentum, Cognatorum aut aliorum advolantium cura tandem ab orco revocat, & in vitam redire cogit. Non ferit citra tacitam reprehensionem oculos medicorum libellus a Parocho quodam divulgatus, cui titulus: *Neue Kunstgriffe, wie man ertrunkene kömme wieder zurechte bringen* &c. quo methodum exponit, quam mater sua in submersis, pro mortuis habitis, adhibuerit, & qua plurimos sibi concreditos restituerit, ceu observationibus satis curiosis methodum illam obsignat. Expectare enim fas erat talem a medicis, qui norunt, ut aiunt, Artem medicam esse artem medendi humanæ valetudini; aut si ipsi methodum illam primi non tradiderunt, tamen exercere & imitari illam decet, si non melior detur, vel meliorem noverint. Valeat, quando aliter rem aggredi non lubet, regula illa, quæ passim in morborum dubiorum curatione ineunda commendatur, & medicus, ad submersum vocatus, se prognostico muniat. Quos Amor proximi verus cogit; quos a Deo ipsis impositi officii ratio angit; quos desiderium & lacrymæ cognatorum movent, hos spero *Tecum*, *Vir magnifice*, mihi accessuros fore; ut non æque abjiciant animum, sicubi ad submersos accesserint, quamvis omnia videantur conclamata. Nec vero adeo difficile erit, quantum ego sentio, de methodo convenire, qua submersis possit salus parari. Pereunt etenim, qui ex submersione obeunt, aëris non defectu, sed abundantia, non expirando, sed inspirando. Non ovum ovo similis, quam phænomena in submersis conveniunt cum singulo inspirationis actu. Quivis enim paulo curiosior in se ipso observaverit, dum inspirat, Thoracem suum elongari, surgere. Abdomen, illa turgida fieri hæcque omnia ita constare, quamdiu vel aërem attrahat, vel aërem ingressum ipse cohibeat. Eadem vero in submersis; modo quod illic placidius & tacite magis inspirando omnia surgant, in mergentibus rapidius ac violentius; illic prominentiam subsidencia iterum excipiat in expiratione, hic prominentia abdominis & thoracis elongatio persistet, omniae feruntur in statu expanso. Digitum huc intenderunt est ut credam illos, qui submersorum mortem suffocationem vocaverunt, & æque submersos perire ac laqueo suffocatos pronuntiarunt; tam hæc genera mortis inter se conveniunt & vel sola abdominis elevatio in suspensis a morte

morte residua analogiam confirmat. Extenduntur ergo pulmonum ab aëre vesiculæ, elongantur bronchia, premuntur & comprimuntur vascula sanguifera per pulmonum compagem dispersa, & quamvis sub bronchiorum ista elongatione magis pateat sanguini via in vasis majoribus, tam huic qui per vasa bronchialia, (arteriam & venam bronchiale[m] ita appellare liceat,) quam isti qui per Arteriam ac Venam pulmonalem circulat, nec tamen in capillaribus cursus sanguinis æque obtinet, quin in his ab aeris præsentia & se expandendi lubidine compressus subsistat latex ille purpureus, nec ergo ad sinistrum ventriculum pro ulteriori decursu perveniat. Ex quo dum in circulo sanguinis necessario remora gravis, reliqui quoque vitales motus cessant, & sensim mors obrepit. Ad Nitrum aëreum provocare velle, a cuius defectu vita cesset, vel eo minus crediderim *Tibi* placere posse, quod sub tanta aeris præsentia, ac in submersis adest, major quoque foret nitri illius quantitas, atque quæ a desiderio flabelli, refrigerii, olim collectæ fuerunt, pro respirationis necessitate, rationes, dudum cum æstu cordis sunt extinctæ, ut ab his mortem in submersis derivare velle vel de his coram *Te* differere merito abstineam. Conferre vero ad aeris inclusionem persuasissimus sum ipsum metum, qui homines corripit, sicubi in aquas incidunt, Dum in quovis timore ex objecto levidenti quoque oriundo nemo non observaverit inspirationem turbari, i. e. inspirationem accelerari & protrahi, expirationem vero concisam dubiam hinc & brevem satis esse: quidni inspiratio fiat largior, & aër qui ingreditur affatim hauriatur? Quando mors instare ex præcipitio illo videtur, & fluidum aqueum sit locum aërei occupaturum. In quo vero Præsidium illud arcendi ac excludendi quam præoccupando & præcludendo viam, ne accessus pateat? Mira certe nunquam non est vigilantia circa vias has aëreas & tener satis sensus Trachææ, ne quidquam cum aëre intret, de quo testari possunt omnes quorum Trachæam vel solidi vel liquidi quidquam (perinde enim est, & ab utroque conatus elisorii furgunt) intrare conatur, ceu ut nostrates aiunt, *wann man etwas in den unrechten Hals bekommt*. Vel maxima cautela ergo opus est, ubi aquæ hominem circumstant, ne aqua in pulmones irruat: conatibus elisoriiis equidem ut exeat, sed frustra sollicitanda. Totum defensionis momentum quivis mecum fatebitur Epiglottidis officio absolvi, utpote quæ & situ suo confirmat se operculum esse viarum in pulmones & mobilitate sua testatur, se elevari ac deprimi posse. Nisi coram *Te*, *Vir Illustris*, rem meam agerem, cui quæ de illa dici possunt, trita sunt ac longe notissima, auderem asserere nondum hanc (ceu Anatomicis eam appellare placuit) Cartilagine[m] esse condigne examinatum, nec mobilitatis suæ rationem satis discussam, vel eo minus quod omnes circumstantiæ persuadeant ad illam conferre stillicidium Uvulæ, quo rigiditas vix ceteroquin evitanda arceatur. Abstineo vero ab his & quæ huc facere possint, ne a scopo aberrare ac tua patientia abuti velle cuiquam videar.

Sufficiat indicasse epiglottidem hanc esse partem illam solidam, quæ fluido illi aëreo non modo imperat, ne elabi tam facile e pectore queat, sed quin ne minimum ejus elabatur, arctissime impedit, tam justa est laryngis ab illa oclusio. Quod si jam asseruero cardinem restitutionis submerforum in illa verti, me non falli mihi persuaserim, adeo Anatomica partis illius structura allatæ Pathologiæ subscribit, & quantum ego conjicio, lucem uberrimam affundit huc enim esse respiciendum, Huc omnia collimare debere, ut epiglottis pateat, sicubi submersus quidam restituendus, persuasissimus sum. Si quid est, quod dudum huc, ut attendissent, medicos potuisset adducere, illæ sunt methodi, quæ citra fallaciam submersis, vita ad sensum privatis, salus fuit reddita. Intendo subversiones corporis & vomitus intrusionem digiti in fauces concitatos. Non me fugit, ceu supra jam hæc innui, commendari à *Fovesto* viro multæ praxeos in *Obs. 26. L. XV. Obs. Medicin.* tum decoctum hordei non excorticati cui ficus & glycyrrhizam addit, & pro faciliori adhuc exclusione (intendit quippe vomitum concitare) butyri & sacchari tantillum admiscet, cum decoctum florum chamomillæ &c. quæ consilia adeo placuere *Sennerto* medicorum primicerio, ut haud mutatis verbis illa in praxeos *L. II. P. III. C. 3.* repetat & commendet, modo quod addat vinum meracius vel mulsam adhibendam esse, & etiam alias aquas viræ. Nec *Borelli* me latet consilium, qui excitandos esse submersos vult spiritu vini cum mica panis cordi admovendo, in quo ipsi subscribit *Lipsiensium Æsculapius D. Christ. Job. Langius test. cap. 14. §. 8. Praxeos sue medica;* ut omittam allegare analeptica alia vel interne vel externe ut admoveantur suaderi solita. Sed quis unquam crediderit, hisce mediis submersum in aquis, cui o unis ferus & motus deest, fuisse restitutum? Qui intelligit nullam in istis hominibus deglutendi esse potestatem, hinc frustra æque his fluida, ut descendant, infundi ac quibusvis demortuis, quin ex ore iterum & confestim effluant. Notius est ac quod notissimum, ad ciborum vel potus per fauces in gulam transitum non solum sufficere mechanicam harundem partium structuram & connexionem, qua infundibulum videtur referre, ope cujus superius infusa libere delabantur in ventriculum; nec sufficere solum gravitatem vel cibi vel potus, ut de his quidquam descendat, quin accedat opus est pharyngis per musculos Spheno-Pharyngæos extensio & hujus stylo-pharyngæorum ope expansio, quo cibi liber sit aditus; à quo dum cephalo-pharyngæi spatium coarctant ac oesophagæus se contrahit, cibi ulterius oesophago commendantur, ut hujus motu peristaltico pergant demum in ventriculum. Quis vero hæc in submersis obtinere, vel ut obtineant sperare poterit, in quibus omnis motus cessat, ipseque director satis angitur? Jam dum in moribundis notare licet non levem sub deglutitionis actu difficultatem, adeo ut mulierculas non effugiat ex signo hocce de mortis præsentia concludere: *Es sey gethan mit dem Patientem, es wolle nicht mehr hinunter, er könte nichts mehr hinaß bringen* &c.

Quid-

Quidni cessaret omnis deglutitio in submersis, in quibus æque ac in demortuis quoad motus spontaneos adornandos, quamdiu in illo statu subsistunt, eadem impotentia. Taceo sub epiglottidis ad laryngis oclusionem strictura intensiori, œsophagæum quoque muscolum arctius adduci, quo infimul via, in ventriculum tendens, sit aquis circumfusus præclusa. Non mihi persuadere possum, fore adhuc quemdam, qui adhucdum hæreat circa prætensam deglutitionem, vel abhinc fortean, quod vel ipse observaverit submersis fuisse quædam propinata, vel ex observationibus aliorum hoc didicerit: dicerem enim submersos istos comparandos esse cum illis, de quibus observationes Forestianæ paulo ante memoratæ loquuntur, i. e. non penitus sensu vel motu destitutis. Infantula enim, quæ decocto ex ficibus fuit restituta, nondum quin submersa fuerit colligere est ex verbis auctoris quando ait: illam alte dormivisse, anhelitum vix traxisse & asperam arteriam vix aërem admisisse. Pariter de illis, quos decocto florum chamomillæ restituit, refert, de vita illos periclitatos esse; uni ex illis quod extra mentem sine loquela fuerit, tunc demum decoctum illud propinatum fuisse, quando ad se rediit. Nec ergo hi similesve ad catalogum vere submersorum, de quibus mihi sermo, referri poterunt. Calidum lectum, amplexus calidos, epithemata analeptica, suffumigia &c. non invideo submersis, ast! Quis vult ut credam ab his subsidiis quempiam in vitam rediisse, qui in aquis diu hæsit, & animam ex mente omnium egit. Propero ad præsidia securiora, à quibus jam olim salus accessit submersis, & quæ hodiernum non citra effectum aliquando in usum vocantur. Submersionem corporis innuo, proritationem vomitus & abdominis contrectationem. Aquarum proliciendarum ergo hæc olim æque fuisse suscepta & hodiernum in illum scopum instrui non negaverim, addo, aquas plus minus largo flumine sub istis exercitiis profluxisse, ast abhinc non solatium; sed verum subsidium, & restitutio quæ subsequitur ab exclusione aëris est, qui in pulmonibus hæret, & qui his encheiresibus, ut obtineat, sollicitatur, dum aquas quæ profluunt ex vestium commissuris prodire jamdum solers *Platerus* observavit. Quod si omnium aliorum, *Vir Magnifice*, ac Tuum circa hoc assertum promittere mihi possem assensum, nulla foret ulteriori deductione vel probatione opus. Ignoscas ergo rogo vel illorum gratia ut mentem meam latius exponam. Ita cum respiratione nostra comparatum est, ut tam inspirationi subserviant muscoli ac exspiratio itidem suis absolvatur carnibus; quod si vero de robore horum musculorum quaestio sit. Diaphragma quo inspiratio obtinet (præter quod muscoli intercostales interni & triangularis illi accedant) longe superet vires tum serratorum posteriorum quam sacro-lumborum ac intercostalium externorum, quibus expirandi actum absolvere incumbit. Imo aër sub diaphragmatis rectione irruens, pulmones, ac his mediantibus cavitatem thoracis replens arduum adhuc magis exspirationis actum reddit. Est inde quod subsidiariam in exspiratione operam navent carnes abdomini impositæ, quando-

quidem harum contractione, quæ ex mirabili fibrarum carnearum situ ad omnes angulos fit, interanea abdominis premuntur, quæ spatium itidem affectando, cum alibi non liceat, in diaphragma insurgunt, & partem hujus tendinosam, sub inspirando horizontalem magis factam, urgent ut cedat, & in convexum situm redeat. A quo dum initium fit expirationis, facilius hanc omnem absolvunt memorati muscoli in dorso & costas inter collocati. Vix melius hæc observare licet ac in risu paulo profusiori; ceu in quo subfultus illi abdominis cum succussatorio diaphragmatis motu se invicem excipiunt, & æque tremulum illum aeris in pulmonibus motum ac soni in larynge modulationem afferunt. Dum ergo tantum pondus est, quod à musculis abdominis exspiratio obtinet, perspicuum statim fit, à compressione duriori harum partium, quæ in submersis fit, expirationi quoque litari, quæ eo magis illic necesse est, quod non modo in pulmonibus aer hæreat, sed quod hic ab epiglottidis clausura contineatur, hinc majori harum partium pressione pro obtinenda exclusione opus fit. Quod si integrum, examinare jamdum methodum vulgo jam familiarem, qua submersos cupæ imponunt & hujus volutatione illos agitant, vel inviti agnoscamus, comprimere non modo abdomen, sed revera concuti, & undiquaque viscera illius, ut in diaphragma ruant, cogi. Accedit pronus corporis sub volutatione ista situs, quo jam dum sponte fit in membranam hanc intergerinam conatus & ex hoc pondere pressionis augmentum. Eadem ratio valet quoad consilium *Benedicti Veronensis*, qui cruribus suspendi submersos jubet. Quod porro alteram attinet encheiresin in revocandis submersis familiarem, qua digitus intruditur faucibus pro vomitu excitando, vel ex mente plurimorum, ut absorptam aquam submersi reddant; in aprico est parum solatii imo nullum inde submersis accessurum fore, quia ventriculus desideratas aquas non servat, nisi intrusione hac ipsa epiglottis contractetur & moneatur, ut iterum surgat, quo obtento & aere exploso respiratio & cum hac vita redit. Non possum, quin mentionem adhuc faciam methodi istius, quam in libello supra memorato legere est. Commendatur vero sub prono corporis situ frictio dorli à cervice deorsum versus, in abdomine vero à pube ad umbilicum instituenda. Quamvis enim itidem hic auctor aquas velit educere, facile tamen quivis ipsi hunc errorem condonabit, quod medicarum rerum minus fuerit peritus: imo suo tempore medicis plerisque idem fuerit familiaris. Ipsa tamen methodus laudem meretur & applausum. Nititur illa, quantum ego capio, fundamentis anatomicis, & quoad omnes circumstantias respicit exclusionem aeris per actum expirationis, quatenus non modo pronus injungitur situs, de quo paulo ante monui, quod conferat ad hoc negotium, sed pariter abdominis non promiscua & vagabunda, sed talis commendatur compressio, quæ viscera cogit in diaphragma. Pariter, quod dorli frictionem concernit, hæc ceu fit circa illos musculos quibus exspiratio, sicuti obtinere debet, est peragenda, ita concinne fatis ex monito autoris suscipitur deorsum, quando fit secundum longitudinem spinæ. Capita vero horum mus-

musculorum spinæ sunt affixa, tendines autem costas tangunt, ac tali modo, ut costæ retrorsum & sursum trahantur, à quo exspiratio succedit, frictione illa intenditur.

Ceu ergo omnia, a quibus submersis verum unquam accessit solatium, eo collimant, ut aer solito avidius hauustus, & in pulmone detentus ex Thorace iterum excludatur, condonabis, *Vir Optime*, si & mentem meam jam de methodo subveniendi ulterius exponam. Nec enim crediderim adeo difficile esse, consideratis omnibus phænomenis in submersis occurrentibus, certo quidquam de illa determinare. Quatuor autem momenti judicaverim totum restitutionis negotium absolvendum esse. (I). Justa corporis collocatione. (II). Simultanea compressione Abdominis & Dorsi frictione. (III). Irritatione in faucibus instituenda. (IV). Asperæ Arteriæ incisione. Quod ad justam corporis collocationem attinet, in eo facile accesserim omnibus, quod capite depresso & pedibus elevatis submersi sint collocandi, imo hunc situm eo magis proficuum judico, quod ab illo ex spontaneo Viscerum abdominis pondere retrusio diaphragmatis, in qua cardo salutis vertitur, facilitetur. At non mihi imperare possum, ut credam primum in faciem situm esse necessarium, quin existimem resupinationem prono illi situi præferendam esse caputve paulo reclinandum. Non me tantum movet communis illa in omnibus difficulter spirantibus & obvia observatio, facilius illis aeris esse iter, quando dorso incumbunt: sed quia sub resupinatione collum extenditur, isthmi hinc in faucibus parallelus cum Larynge situs ac insimul elongatio asperæ arteriæ, hinc quoque Laryngis, a cujus oclusione totum negotium dependet, tantilla extensio. Pronus econtra situs simul flexuram capitis & isthmi faucium compressionem infert, ex qua, quamvis non omnimodo negotium exspirationis impediatur, tamen prægravatur. Accedit, quod longe suavius sub resupinatione ista, reliqua modo memorata momenta obtineri queant, citius de successu restitutionis judicari, & si paulo ad se redierit submersus, citra omnem molestiam in situ illo relinqui possit, nisi quod jam caput altius pedes submissius collocare conveniat. Subveniat vero sub situ illo commendata abdominis compressio, quam si sub forma trusionis instituere placeat, utraque manu a regione pubis ventrem sursum cogendo ad umbilicum usque, facilius spes obtinendi scopum affulgebit. Non minus, quando oleo quodam manus oblinire occasio ferat, quale etiam amor ministrat, si modo illo abdomen mollius tractari possit. Repetendam esse illam trusionem, nec ab hac tam cito remittendum, ipsa res loquitur. Terendum abdomen in submersis, terendum, nec adstantes tædeat. Idem de frictione dorsi statuendum esse mecum affirmaveris, modo quod hujus frictio non sine quadam difficultate a nucha ad os sacrum usque sit continuanda. Corrigitur insuper & tollitur frequenti ista contrectatione rigor ille fibrarum in partibus his musculosis a frigore, hinc tetanica fibrillarum strictura residuus, ut promptius officium suum, exspirationi quod debent, adimpleant. Quandoquidem

autem supra demonstratum fuit, sub demersione aerem, epiglottidis stric-
tura, firmiter satis in pulmonibus incarcerari, est, ut omnibus modis
hujus apertio desuper procuretur. Tentent, qui velint, intrusione digiti
illam laceffere, præferendam esse dixerim irritationem pennæ cacumine insi-
tituendam, aut sicubi ad manus foret, rectius illud fieri posset peniculo
illo ventriculi vel instrumeto repurgatorio quod vulgo *die magenbörste*,
vel *den magen-Krätzer* appellant. Certe tum pennarum apices ac in peni-
culo setæ molliores dum prominent, sub reciproca illa intrusione sese
limbo epiglottidis insinuare & hujus elevationem promovere potis admo-
dum sunt. Quod si sensus internus penitus nondum defecerit, non po-
terit non ex titillatione illa molesta, pro hujus remotione, subversio fieri
ventriculi, sub qua cum in faucibus motus tremulus simul concurrat,
aliqua etiam spes affulget epiglottidem trahi, & hanc, dum jamdum ab
aere incluso premitur promptius abhinc assurgere. Nec vero ab ulla me-
moratarum encheiresium tantum solamen in submersis revocandis promit-
tere mihi possum, ac ab *laryngotomia* sive incisione asperæ arteriæ. *Tibi*,
si ulli alio, *Fautor Venerande*, constat, operationem hanc cum virtute
hoc habere commune, quod laudetur sed algeat. Tradiderunt illam jam-
dum veteres chirurgi, repetunt eandem recentiorum libri chirurgici,
commendant istam peritiores medici sub metu strangulationis anginoso-
rum; sed quam pauci his temporibus vivunt, qui affirmare audeant se
incisionem asperæ arteriæ suscepisse, vel quod suscepta fuerit, conspexis-
se! Ridemus illos ex antiquioribus qui inde, quod incisæ cartilagines,
ossæ quia indolis, consolidari iterum nequeant, incisionem hanc reformi-
dant: miramur alios, quod se deterreri passi sint ab hæmorrhagia,
cum divisio membranulæ anuulos hos connectentis vix guttulam sangui-
nis fundere queat: sed quo velamine nostram abstinentiam tegere velimus
ego equidem non video. Nolo etenim, id quod medicis alias solemne,
in chirurgos omnem culpam rejicere, quasi his nostris temporibus ob-
soletæ sint effatu dignæ operationes chirurgicæ, quia non reperiantur
eximii chirurgi sicut decerent, qui calleant anatomen ac tuto noverint
perforare, atque id genus operationis tuto moliri, ceu chirurgos formi-
dinis imo imperitiæ ita insimulat *Hieron. Fabricius in libro de operatio-
nibus chirurgicis*. Vereor enim, ne sint, qui ad laudabile monitum ami-
cissimi tui *Bohni Machaonis Lipsiensis, in libr. de officio medici*, a me-
dicis ipsis desiderent, ut Herculea manu operationes chirurgicas exerce-
ant, & qui Hippocratis filii esse contendunt, ut parentis sui præclara
in chirurgicis facinora solertes imitentur. Addiderim vel maxime tunc
medicos ad operationes chirurgicas constringi, quando occasio præceps
moras omnes & omnem turpem arrogantiam damnat, id quod de laryn-
gotomia in submersis per omnia valet. Illud, quod incisionem hanc
ipsam omnibus & singulis medicæ artis peritis commendat, sive chirur-
gi sive medici fuerint, est, quod in hanc cadant omnia illa requisita,
quæ

quæ a remedio sive pharmaceutico sive chirurgico nunquam non expectantur ac desiderantur, i. e. subvenit laryngotomia submersis cito, tuto, & jucunde. Lenta remedia & segnes medicos nolebat semi-submersus Alexander & si quid opis, si quid artis in medicis pro submersis est, afferant hoc ipsum, quantocius res postulat, quando vitæ increfcit per singula momenta periculum. Nolo ex prioribus repetere omne momentum restitutionis submersorum collocatum esse in explosione illius aeris, qui sub demersione ex metu non adeo culpando in pulmōnes fuit receptus, ne crambem ter jam coctam apponere nauseamve vel tuis oculis vel cuidam lectorum creare videar. Nec citius ego quidem noverim aliquod remedium, ac quod incisione hac paratur. Aer in bronchiis hærens, & pulmonum substantiam infarciens, patulam ex apertura hac videt elabendi viam, ad quam non modo spontanea sua elasticitate invitatur, sed indefessa abdominis compressione, ut aufugiat, monetur. Sub fuga jam ejus pulmonum vesiculæ ad se redeunt, sanguis qui subfiterat hac vesicularum prolapsione exprimitur in ramos venæ pulmonalis majores, facilius subsequitur arteriosus, cui itidem viæ erant præclusæ & dum de novo sanguis in auriculam sinistram & hinc in cordis ventriculum ruit, novus stimulus paratur, redintegratur denuo cursus sanguinis, & vita, sub circulo hoc redintegrato, se respiratione gratiffimè prodit. Abstineo de periculo laryngotomiæ monere, quam vanum, imò quam nullum hoc sit. Sola cutis est, quæ inciditur & tantillum membranulæ cæcæ dividitur. Nullus metus vel ab imperitiori sectione adest, adeo hic defunt rami vasorum sanguiferorum, a quibus hæmorrhagiam expectes, muscoli a quorum divulsionè voci detrimentum timeas, nervi a quorum dilaceratione sensus turbari possèt. Nec ipsa oclusio vel consolidatio a restitutione submersi necessaria scrupulum injicere potest. Utrumque negotium impositione emplastri vel unguento quodam balsamico citrà omnem remoram perquam facile obtinetur. Dolorosam hanc operationem esse frustra a submerso expectaveris, in quo sensuum hebetudo summa est. Vel hinc, si non aliunde, commendanda foret hæc operatio, quia sine omni vel ejulatu vel patientis gemitu tranquille institui possit, ex quo si chirurgus ad *Bronchotomiam* cæteroquin contremisceret, comode admodum, quomodo exercenda sit, in submersis valeat addiscere. Uncis vel hamulis pro deducendis vulneris labiis, ceu olim hos amarunt chirurgi, illosve *Jul. Casser. Placentinus in lib. de org. voc. p. m. 122.* in memoratum finem depictos offert, opus non est. Sufficit digitorum ope integumenta incisa dimovere, ut cartilagineorum annulorum per membranas commissio & locus infra laryngem, pro incisione paranda, pateat. Determinari hic solet, nec incongrue, quo glandula thyroïdem fulciens securius evitetur, inter tertium & quartum annulum, computo a cartilagine annulari instituenda. Quod intrusione cannulæ alatæ & perforatæ post sectionem in submersis indigeat, dubitaverim, quamvis in angustis illa sit pro aeris transitu per aliquot dies hic servando necessaria, usque

usque dum scilicet talismodi ægri spiritum iterum ordinaria via trahere valeant, & præclusæ ab inflammatione fauces iterum pateant. Curæ hæc ipsæ ad submersos non pertinent, utpote in quibus spiritus ille brevi temporis intervallo redibit; id quod tamen per momenta vel horas determinare velle arduum judico, adeo tempora submersorum ad vitam redeuntium variant. Epiglottide allevata iterumque patula extraordinaria hæc via occludi citra molestiam vel doloris magnum sensum poterit. Non alienus forem ab hoc consilio, sicubi rigidior epiglottidis occlusio aperturam adhucdum denegaret, respiratio tamen per novam hanc viam tantillum succederet, ut sub expiratione per vices digito obturaretur foraminulum infictum, quo redux ex bronchiis aer ipse sibi viam antiquam aperiat, quam perpetim abhinc ambulet; quod si mens submersi & vires illud permittant, tussis insimul imperari posset. De submerso strenue in vitam sic revocato, non est quin medicus vel chirurgus vel ambo multas sibi laudes, multasque gratias promittere, in animo vero de debellata in salutem proximi formidine, gaudere possint. Cum e contra illi, (verba sunt Placentini) *qui intentatam laryngotomen relinquunt, pro inhumanis, inexpertis, formidolosis, imo pro homicidis sint habendi.*

En ergo *Fautor Venerande* illa quæ *Tecum* communicare non modo constitui, sed de quibus *Tua* monita exspectare promptissimus sum. Primum mea iussit, quam *Tibi* debeo observantia, alterum *Tua* sperare jubet auctoritas ac de rebus medicis statuendi peritia. Insimul pro invitatione suavissima, in literis *Tuis* ultimo ad me datis facta, ut nomen focium *Illustri* vestro collegio addam, cujus *Tu* Gravissimus præses es, obstrictissimus sum & *Tuo* omnem hanc rem committo arbitrio, qui noveris quid humeri mei valeant, & an horum accessu solaminis quiddam atlantibus *Tuis* evenire queat. Ego tenuitatis meæ, si quis alius, conscius, præter promptitudinem & conferendi omnia in collegii usus, quæ a me proficisci poterunt, lubidinem, afferre nihil possum. Cæterum *Te Deo*, Patri benedictionum, voto calidissimo commendo, ut *Te* in feros annos, in solatium artis medicæ, patriæ, familiæ, omniumque bonorum servet salvum ac incolumem. Perge favore *Tuo* & literis *Tuis* exoptatissimis me recreare, qui perennaturus sum.

F I N I S.

QUESTIO

L I.

Q U Æ S T I O
M E D I C O - C H I R U R G I C A ;

Quam Præside

M. A N T. B E R G I E R D. M.

Tuebatur

J. B A R B E U D U B O U R G

Sub hac verborum serie

A N T R A C H E O T O M I Æ N U N C S C A L P E L L U M ;

N U N C T R I G O N U S M U C R O .

Parisiis 8 Februarii anno 1748.

Tom. II.

K k k

